

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOLU

ul. mjr Hubala 21, 45-266 Opole

tel. 077 44 22 929, fax 077 44 22 928,

e-mail: opop@praca.gov.pl www.pup.opole.pl

INFORMACJA O OSOBACH NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W OPOLU ORAZ ICH AKTYWIZACJA W LATACH 2003-2006

Opole, sierpień 2006r.

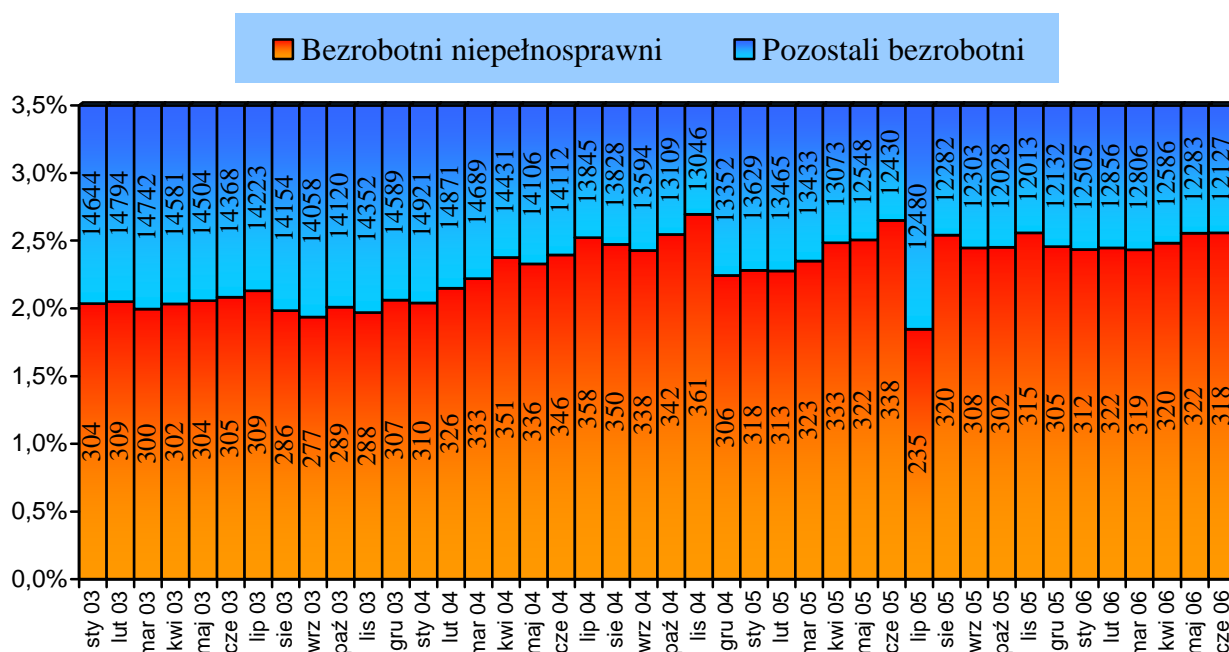
1. PODSTAWA OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o „Sprawozdania o rynku pracy” (MGIP-01 i MPIPS-01) z lat 2003-2006 oraz „Sprawozdania o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu” (MPS-07) z lat 2004-2006.

2. DIAGNOZA BEZROBOCIA WŚRÓD OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W latach 2003-2006 początkowo obserwowano stabilizację a następnie powolny spadek liczby osób bezrobotnych. Dynamika ta jednak nie przekłada się zmiany w liczbie zarejestrowanych osób bezrobotnych niepełnosprawnych (szczegóły przedstawia wykres 1). Pomimo spadku liczby bezrobotnych ogółem następuje jednak systematyczny wzrost zarówno liczby osób niepełnosprawnych jak i ich udziału do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Udział ten wzrastał od 1,5 % w 2003r. do **2,5 %** w 2006r. Rosnące bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych pozostaje więc nadal największym i zarazem najtrudniejszym do rozwiązania problemem.

Według GUS¹ zdecydowana większość osób niepełnosprawnych (82%) to osoby biernie zawodowo, a tylko co 5-6 pracuje, bądź poszukuje pracy.

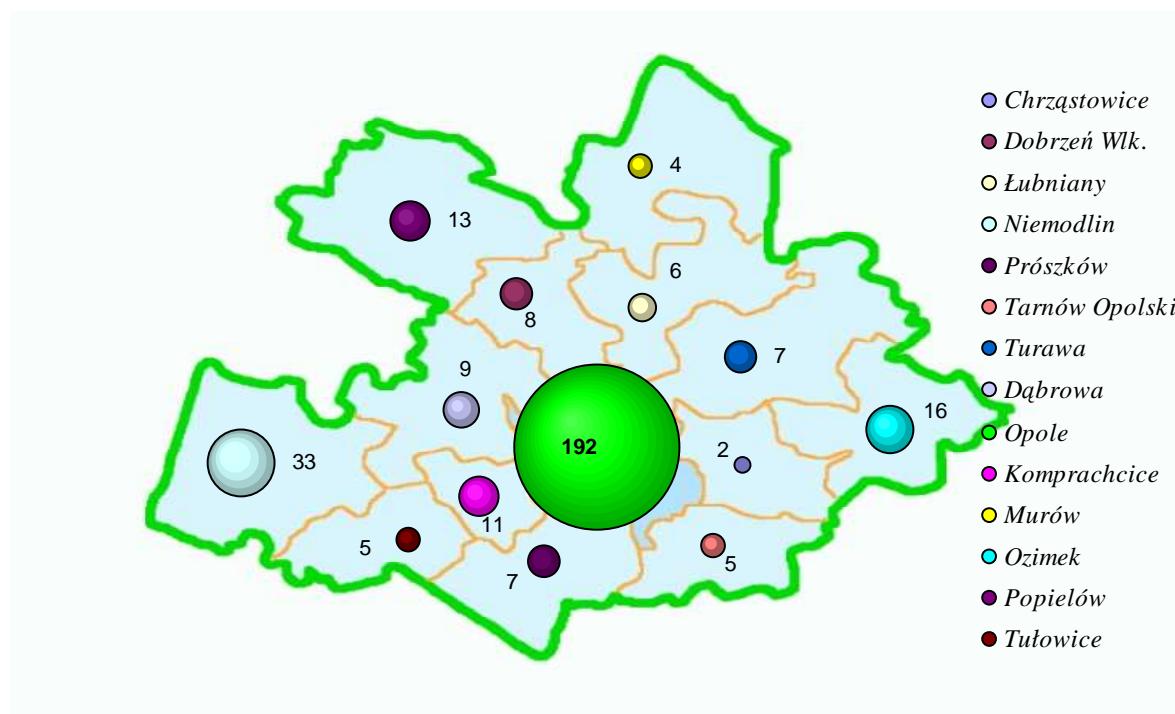
Wykres 1. Udział i liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych wobec pozostałych w latach 2003-2006.

¹ Opracowanie statystyczne GUS – „Stan zdrowia ludności Polski w 2004r.”, Warszawa 2006.

Na koniec czerwca 2006 r. w ogólnej liczbie 12 445 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu, było 410 osób niepełnosprawnych nie pozostających w zatrudnieniu, w tym:

- Osoby bezrobotne - 318 osób,
- Osoby poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu - 92 osoby.

Rozpatrując miejsce zamieszkania osób bezrobotnych, 126 osób niepełnosprawnych przypada na teren powiatu opolskiego, zaś w mieście Opolu zamieszkuje 192 osoby niepełnosprawne. W powiecie opolskim najwięcej osób niepełnosprawnych zameldowanych jest na terenie gminy Niemodlin – 33 osoby (z tego w samym mieście Niemodlinie 20 osób), połowę mniej w gminie Ozimek (w mieście Ozimku 7 osób), w gminie Popielów 13 osób, zaś z terenu gminy Komprachcice – 11 osób. W pozostałych gminach powiatu opolskiego liczby niepełnosprawnych osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie tych gmin nie przekraczają 10 osób. Najmniej niepełnosprawnych bezrobotnych (2 osoby) zamieszkuje na terenie gminy Chrzastowice. Szczegóły ilustruje wykres 2.

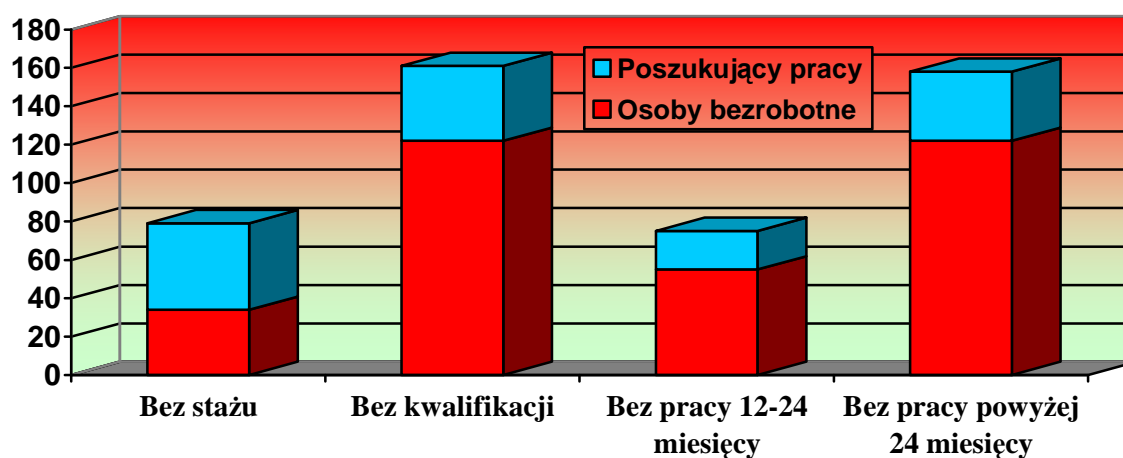

Wykres 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych według gmin. Stan na 30.06.2006.

Dużym problemem w ograniczaniu bezrobocia jest aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych. Rozpatrując ogół bezrobotnych tutaj, aż 1/3 stanowią osoby ze statusem długotrwale bezrobotnych. Wśród osób niepełnosprawnych udział ten jest prawie dwukrotnie wyższy, bo wynosi on aż 56,8%. Graficzne przedstawienie opisywanych danych zilustrowano na wykresie 3.

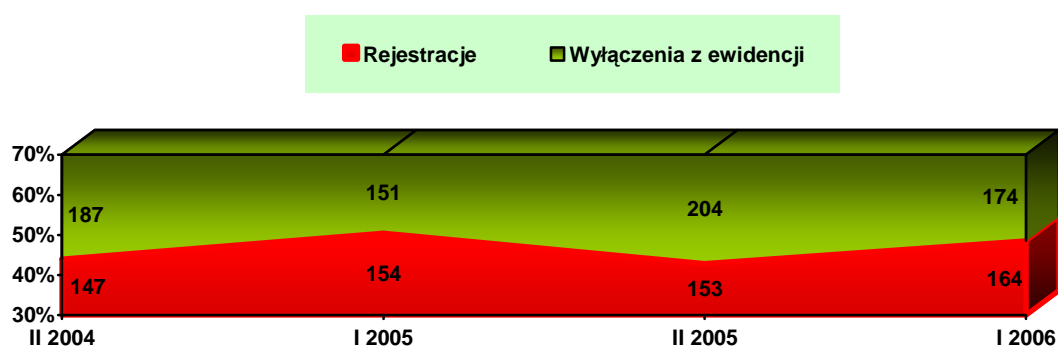
Niepokojące jest również to, iż aż 79 osób niepełnosprawnych (19%) nie legitymuje się żadnym udokumentowanym stażem pracy. W grupie tej aż 52 osoby pozostają bez pracy powyżej 12 miesięcy. Sytuacja tych osób na rynku pracy jest szczególnie trudna.

Dwukrotnie większy udział mają osoby bez kwalifikacji zawodowych – 161 osób (co stanowi prawie 40 % grupy osób niepełnosprawnych). Aż 106 osób z tej grupy (65%) zalicza się do grona osób długotrwale bezrobotnych.

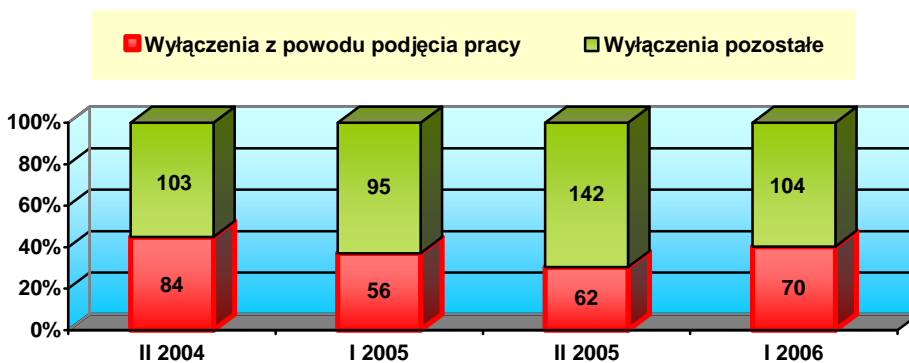
Wykres 3. Liczba osób niepełnosprawnych według wybranych kategorii. Stan na dzień 30.06.2006.

Korzystając ze sprawozdań MPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu, sporządzanych w okresach półrocznych od VI 2004 roku, możemy uzyskać znacznie więcej informacji o strukturze i dynamice zmian zachodzących wśród osób niepełnosprawnych. Skoro dowiedziono już wzrastającego udziału osób niepełnosprawnych wobec ogółu osób zarejestrowanych w urzędzie, możemy prześledzić ten proces w oparciu o rejestrację osób oraz ich wyłączenia z ewidencji. Z wykresu 4 możemy odczytać, iż następuje wzrost liczby osób rejestrujących się jako niepełnosprawne. Nadmienić należy, iż wykres ten nie uwzględnia osób które będąc już osobami bezrobotnymi uzyskały status osoby niepełnosprawnej poprzez przedłożenie właściwych dokumentów.

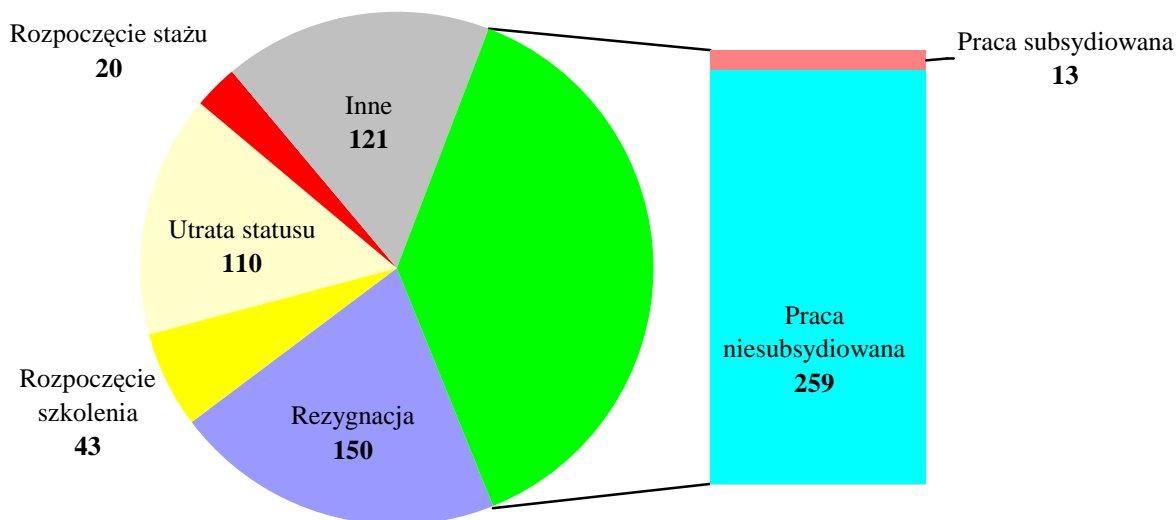
Wykres 4. Rejestracje i wyłączenia z ewidencji bezrobotnych osób niepełnosprawnych w kolejnych półroczach lat 2004-2006.

W kolejnych półroczach spada również liczba wyłączeń z ewidencji z powodu podjęcia pracy (wykres 5). Niespełna 2 lata temu 45% osób niepełnosprawnych było wyłączanych z ewidencji z powodu podjęcia pracy, natomiast w ostatnich 3 półroczach wskaźnik ten spadł do około 35%.

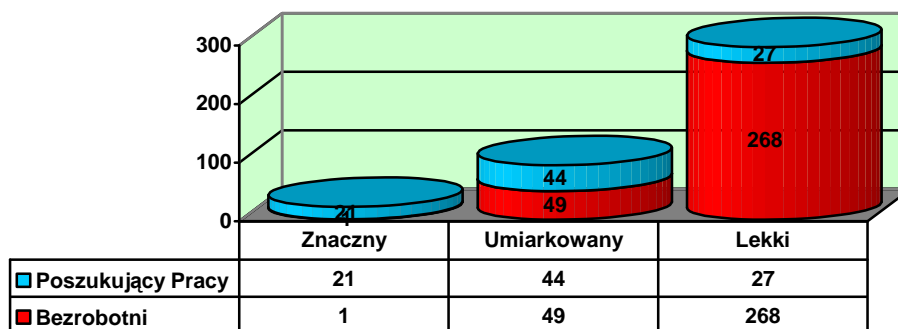
Wykres 5. Wyłączenia osób niepełnosprawnych z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy wobec ogółu wyłączeń w kolejnych półroczach lat 2004-2006.

W przeciągu ostatnich 2 lat w 38% przypadków wyłączeń z ewidencji wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych przyczyną były podjęcia pracy (272 osoby). Przeważającą formą było podjęcie pracy niesubsydiowanej, gdyż skorzystało z niej aż 95 % osób niepełnosprawnych. Na drugim miejscu pod względem liczby wyłączeń z ewidencji są te, spowodowane własną, dobrowolną rezygnacją z korzystania z usług tut. urzędu – 21%. W grupie tej w ostatnich 2 latach znalazło się 150 osób. Nieco mniej osób (15%) zostało skreślonych z ewidencji osób niepełnosprawnych gdyż utraciła ona taki status. Nie oznacza to jednak iż osoby te zostaną pozbawione możliwości korzystania z usług tut. urzędu, a jedynie nie będzie odtąd im już przysługiwał status osoby niepełnosprawnej. W przypadku kiedy osoba bezrobotna lub poszukująca pracy przedstawi dokument poświadczający niepełnosprawność, wówczas zyska ona taki status w urzędzie. Udział pozostałych przyczyn wyłączeń z ewidencji przedstawiono na wykresie 6.

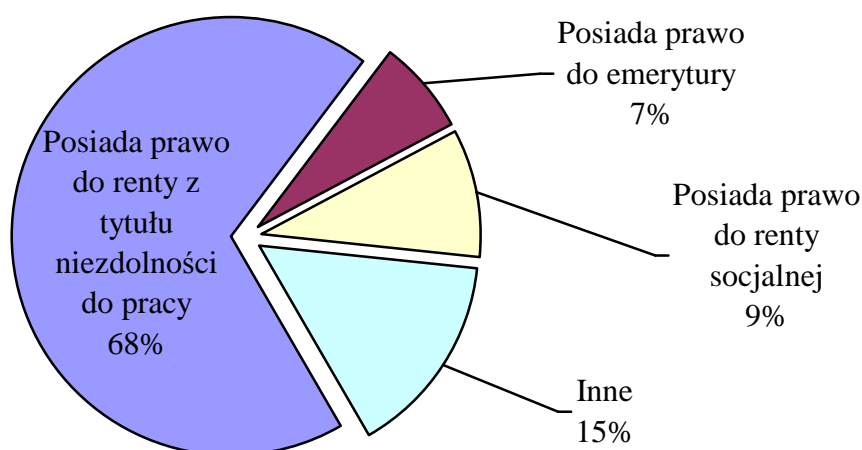
Wykres 6. Przyczyny i liczba wyłączeń niepełnosprawnych z ewidencji osób bezrobotnych w okresie VII 2004 – VI 2006.

Śledząc udział osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy w zależności od stopnia niepełnosprawności możemy zauważyć zależność, iż znacznie większy udział osób poszukujących pracy występuje wśród osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (wykres 7). Jest to spowodowane faktem, iż osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności mają już najczęściej świadczenia przyznane przez ZUS.

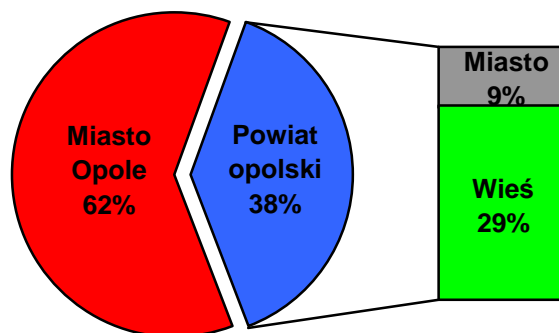
Wykres 7. Podział osób niepełnosprawnych ze względu na stopień niepełnosprawności oraz status (stan na dzień 30.06.2006).

Wśród osób poszukujących pracy ich status jest najczęściej podyktowany faktem, iż wobec pobierania przez te osoby różnych świadczeń pieniężnych, nie można udzielić im statusu osób bezrobotnych. Najwięcej, bo aż 68% (59 osób), posiada prawo do renty przyznanej przez ZUS (szczegóły przedstawia wykres 8). Ze świadczeniowców ZUS w tut. urzędzie zarejestrowanych jest też sześć osób posiadających prawo do emerytury. Wśród osób korzystających z usług pomocy społecznej zarejestrowanych jest 8 osób posiadających prawo do renty socjalnej oraz jedna korzystająca z zasiłku stałego. Pozostałych 13 osób posiada status osoby poszukującej pracy z innych przyczyn.

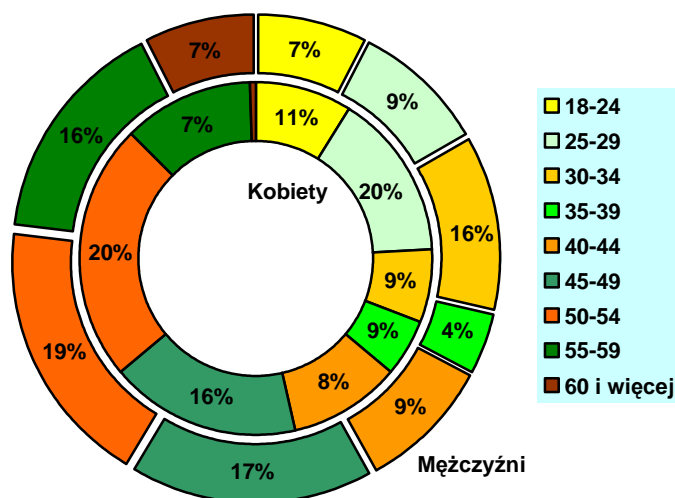
Wykres 8. Struktura osób niepełnosprawnych poszukujących pracy zamieszkałych na terenie powiatu opolskiego według przyczyn pozostawania w ewidencji tut. urzędu. Stan na dzień 30.06.2006.

Wśród osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, zarejestrowanych w tut. urzędzie, przeważają mieszkańcy miast (stanowią oni łącznie grupę 290 osób). Przeważają mieszkańcy miasta Opola – 252 osoby. Z terenu powiatu opolskiego z trzech jego miast (Niemodlin, Ozimek i Prószków) w rejestrach tut. urzędu pozostaje łącznie 38 osób. Na terenach obszarów wiejskich zamieszkuje 120 osób. Graficzny obraz tych danych ilustruje wykres 9.

Wykres 9. Podział zarejestrowanych osób niepełnosprawnych ze względu na miejsce zamieszkania (stan na dzień 30.06.2006).

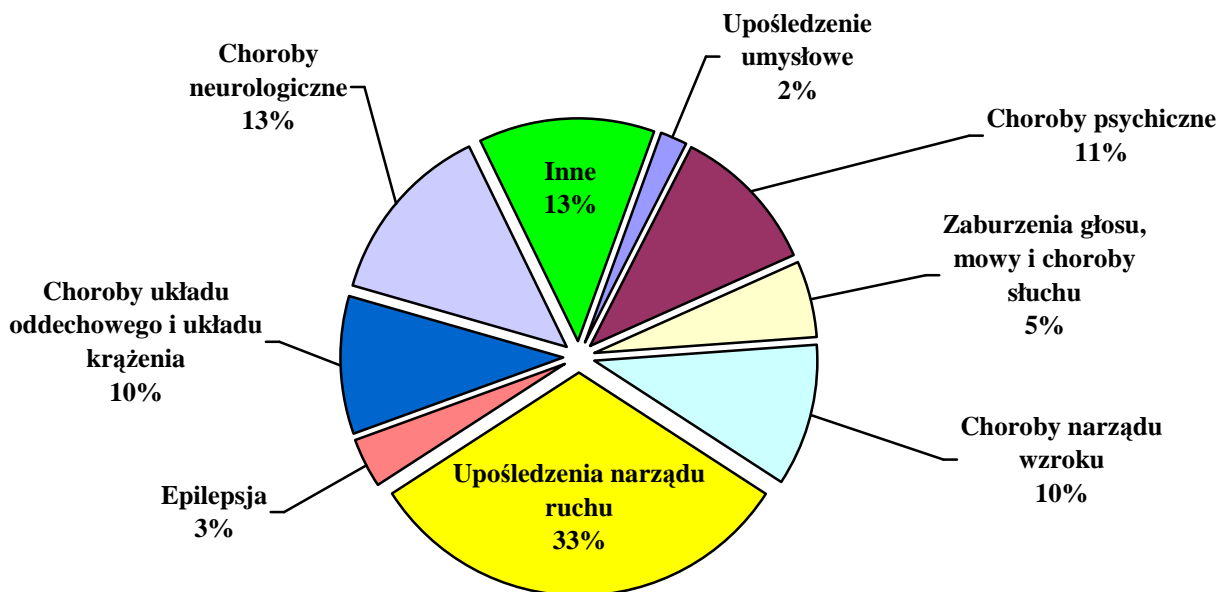
Porównując udział osób niepełnosprawnych według płci widoczna jest lekka przewaga liczby mężczyzn. Jest to swoistym ewenementem, gdyż wśród ogółu osób bezrobotnych kobiety stanowią ponad 61% wobec ogółu bezrobotnych, zaś rozpatrując udział kobiet wśród osób niepełnosprawnych udział ten wynosi jedynie 47%. Widoczne są również dalsze dysproporcje według płci i grup wiekowych. Z wykresu 10 widać, iż w grupie osób w wieku 25-29 lat występuje dwukrotnie więcej niepełnosprawnych kobiet niż mężczyzn. Stosunek ten jest jednak odwrotny dla osób w grupie wiekowej 30-34 lata, gdzie prawie dwukrotnie większą przewagę liczebną mają mężczyźni. Przewagę liczebną mężczyzn widać również wśród osób najstarszych, gdyż wśród osób mających co najmniej 55 lat na 50 mężczyzn przypada o połowę mniej kobiet.

Wykres 10. Udział osób niepełnosprawnych według płci i grup wiekowych. Stan na dzień 30.06.2006.

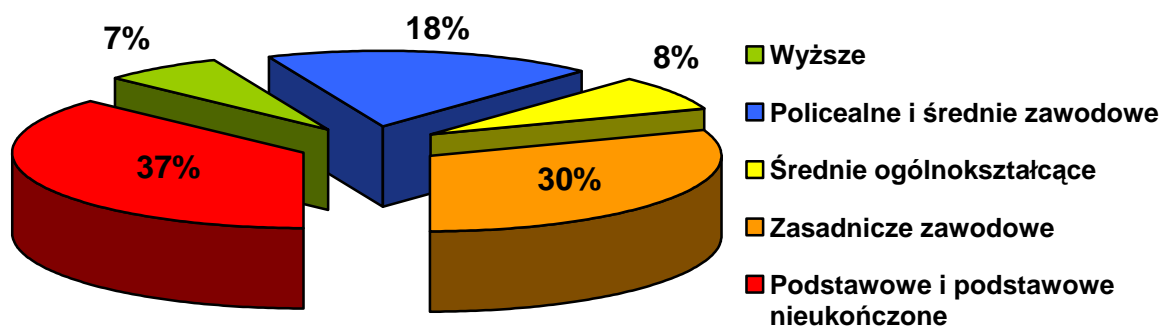
Osoby niepełnosprawne gorzej oceniają swoje zdrowie, częściej występują u nich długotrwałe problemy zdrowotne czy choroby przewlekłe, częściej też muszą korzystać z pomocy medycznej. W tej grupie ludności, zarejestrowanej w tut. urzędzie, najczęściej występują uszkodzenia i choroby narządu ruchu (u 33 % osób niepełnosprawnych), w następnej kolejności choroby neurologiczne – 13%, choroby psychiczne – 11%, choroby narządu wzroku oraz układu oddechowego i układu krążenia - po 10%. Dalsze rodzaje przyczyn niepełnosprawności przedstawiono na wykresie 11.

Wykres 11. Udział osób niepełnosprawnych według rodzaju niepełnosprawności. Stan na dzień 30.06.2006.

Poziom wykształcenia dorosłych osób niepełnosprawnych jest nieco niższy niż ogółu; 37% osób niepełnosprawnych legitymuje się wykształceniem co najwyżej podstawowym, podczas gdy wśród ogółu osób bezrobotnych udział ten wynosi 35,5%. Zaledwie co 15 osoba niepełnosprawna ma wykształcenie wyższe (co stanowi niespełna 6%), podczas gdy na podobną liczebnie grupę wśród ogółu osób bezrobotnych – blisko co jedenasta. Szczegóły przedstawiono na wykresie 12.

Wykres 12. Udział osób niepełnosprawnych według wykształcenia. Stan na dzień 30.06.2006.

3. AKTYWIZACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

3.1. Poradnictwo zawodowe

- W 2003 roku z usług poradnictwa zawodowego skorzystało **62 osoby** posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, z czego:
  - **39 osób** skorzystało z indywidualnej porady zawodowej. Porady wg kategorii problemu zawodowego dotyczyły ustalenia propozycji kierunku szkolenia zawodowego i wyboru zawodu.
  - **22 osobom** udzielono indywidualnej informacji zawodowej dot. m.in. szkoleń zawodowych, jednostek szkolących, instytucji pomocowych z terenu Opola.
  - **1 osoba** wzięła udział w zajęciach klubu pracy,
  - **2 absolwentki** objęto działaniami programu „JUNIOR – Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów Niepełnosprawnych”.
- W 2004 r. poradnictwem zawodowym objęto **70 osób** niepełnosprawnych, zarejestrowanych w tut. PUP, z czego:
  - **45 osób** korzystało z indywidualnej porady zawodowej. Porady wg. kategorii problemu zawodowego dotyczyły ustalenia wyboru zawodu, propozycji kierunku szkolenia,
  - **2 osoby** zwróciły się o informację zawodową nt. możliwości przekwalifikowania się, podjęcia zatrudnienia bądź samozatrudnienia,
  - **3 absolwentów** objęto działaniami programu „JUNIOR – Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów Niepełnosprawnych” oraz opieką doradcy zawodowego podczas odbywania stażu,
  - **20 pracownikom** Spółdzielni Perspektywa Zakład Pracy Chronionej w upadłości otrzymało grupową informację zawodową podczas spotkania, które odbyło się na terenie Spółdzielni i dotyczyło:
    - zasad rejestracji osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
    - ofert pracy dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności,
    - źródeł informacji o wolnych miejscach pracy,
    - uzyskania nowych kwalifikacji bądź podniesienia posiadanych poprzez udział w szkoleniach,
    - ustalenia kierunku szkolenia podczas indywidualnej porady doradczej,
    - możliwości uzyskania pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia.
- W 2005 r. wśród osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. urzędzie poradnictwem zawodowym objęto **178 osób** zamieszkałych na terenie powiatu opolskiego, w tym:
  - **101 osób** skorzystały z indywidualnej porady zawodowej. Porady wg. kategorii problemu zawodowego dotyczyły ustalenia wyboru zawodu, propozycji kierunku szkolenia:
    - 73 osoby indywidualnie złożyły wnioski o skierowanie na szkolenie,
    - 7 osób zostało skierowanych na szkolenie przez doradcę zawodowego.

- **1 absolwentkę** objęto działaniami programu „JUNIOR – Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów Niepełnosprawnych” oraz opieką doradcy zawodowego podczas odbywania stażu,
  - **76 osób** zostało objętych grupowym poradnictwem zawodowym. Korzystając z usługi indywidualnego lub grupowego poradnictwa zawodowego osoby uzyskały pomoc w zakresie:
    - ustalenia możliwości podjęcia pracy w nowym zawodzie z uwzględnieniem predyspozycji zawodowych, posiadanych umiejętności, ograniczeń zdrowotnych oraz rynku pracy;
    - doboru kierunku szkolenia celem podwyższania kwalifikacji i dopasowania ich do aktualnych potrzeb rynku pracy;
    - uzyskania informacji nt.:
      - ▶ zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy,
      - ▶ czasu pracy osób niepełnosprawnych,
      - ▶ finansowania wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych,
      - ▶ karty praw osób niepełnosprawnych,
      - ▶ zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę w celu przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
      - ▶ szkoleń osób niepełnosprawnych przez pracodawców,
      - ▶ urlopów wypoczynkowych i zwolnienia od pracy osób niepełnosprawnych,
      - ▶ wydatków na cele rehabilitacyjne.
- ④ 10 osób w ramach Klubu Pracy nabyło umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Podczas szkolenia uczestnicy m.in. określali własne możliwości zawodowe, słabe i mocne strony posiadanych kwalifikacji, rozwijali umiejętności związane z rozmową kwalifikacyjną, przygotowali życiorys zawodowy - CV, list motywacyjny. Uczyli się jak pokonywać stres, radzić sobie z barierami psychologicznymi i społecznymi. W trakcie trwania zajęć odwiedzili Targi Pracy zorganizowane przez Ochotnicze Hufce Pracy.
- Ponadto uczestnicy zostali zapoznani z Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych, możliwościami egzekwowania praw pracowniczych za pośrednictwem Państwowej Inspekcji Pracy, zasadami zawierania umów o pracę. Na spotkaniu z pracownikiem PCPR w Opolu dowiedzieli się o pomocowej ofercie PFRON w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
- ④ Wg. potrzeb na stronie internetowej powiatowego urzędu pracy zamieszczano bieżące informacje skierowane do potencjalnych pracodawców i osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, ze szczególnym uwzględnieniem instrumentów rynku pracy dotyczących bezrobotnych osób niepełnosprawnych.
  - ④ Wydano ulotkę informacyjną nt. korzyści jakie pracodawca może uzyskać zatrudniając osobę niepełnosprawną na otwartym rynku pracy.
  - ④ Systematycznie upowszechniano *teleporadnictwo* - zgodnie z zapotrzebowaniem udzielano porad i informacji zawodowych za pośrednictwem telefonu lub poczty elektronicznej.

■ **W 2006 roku** w referacie poradnictwa zawodowego intensyfikowano zajęcia grupowe, w związku z czym do dnia 31 sierpnia br. z powyższej formy skorzystało łącznie **162 osoby** z orzeczoną stopniem niepełnosprawności:

- **15 osób** uczestniczyło w zajęciach grupowej porady zawodowej,
- **34 osoby** uczestniczyły w zajęciach grupowej aktywizacji zawodowej,
- **103 osoby** otrzymały grupową informację zawodową na temat:
  - praw i obowiązków osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności zarejestrowanych w urzędzie pracy w związku z nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
  - usługach poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, zasadach nabywania lub zmiany posiadanych kwalifikacji zawodowych,
  - ofercie urzędu pracy w ramach realizacji projektów:
    - ▶ Indywidualny Plan Działania,
    - ▶ działanie 1.3 – Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia,
    - ▶ działanie 1.5 – Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka,
- **10 osób** skorzystało ze szkolenia prowadzonego w ramach Klubu Pracy pn. Umiejętność aktywnego poszukiwania pracy. Podczas szkolenia uczestnicy m.in. określali własne możliwości zawodowe, słabe i mocne strony posiadanych kwalifikacji, rozwijali umiejętności związane z rozmową kwalifikacyjną, przygotowali życiorys zawodowy – CV, list motywacyjny. Uczyli się jak pokonywać stres, radzić sobie z barierami psychologicznymi i społecznymi. W trakcie trwania zajęć odwiedzili Targi Pracy dla osób niepełnosprawnych, które odbyły się w Urzędzie Miasta Opola.

Ponadto uczestnicy zostali zapoznani z Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych, możliwościami egzekwowania praw pracowniczych za pośrednictwem Państwowej Inspekcji Pracy, zasadami zawierania umów o pracę.

- Oprócz usługi poradnictwa grupowego **30 osób** skorzystało z indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym otrzymując:
  - poradę zawodową z zakresu wyboru kierunku rozwoju kariery zawodowej, wyboru: zawodu, szkolenia oraz odpowiedniego miejsca zatrudnienia,
  - informację zawodową o:
    - ▶ ofertach pracy zamieszczonych na stronach internetowych,
    - ▶ instytucjach działających na rzecz osób znajdujących się w sytuacji całkowitej utraty dochodu,
    - ▶ instytucjach wspierających osoby potrzebujące pomocy w kryzysie,
    - ▶ możliwościach uzyskania dofinansowania do pokonywania barier architektonicznych i komunikacyjnych,
    - ▶ korzyściach dla pracodawcy, który zatrudnia osobę niepełnosprawną,
    - ▶ możliwościach uzyskania dofinansowania na tworzenie miejsc pracy dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, które mogą być finansowane z PFRON lub funduszu pracy,
    - ▶ instrumentach rynku pracy,
    - ▶ zasadach korzystania ze szkoleń zawodowych,
    - ▶ prawach pracowniczych osób niepełnosprawnych: czas pracy, urlop, zatrudnianie na otwartym rynku pracy,

- ▶ ofercie urzędu pracy skierowanej do osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności,
  - ▶ programach i projektach realizowanych przez inne instytucje,
  - ▶ możliwościach podjęcia nauki.
- Ponadto w roku bieżącym jest wdrażany projekt pn. Indywidualny Plan Działania, w którym uczestniczy m.in. **12 osób** z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.

Łącznie usługą poradnictwa zawodowego w okresie 01.01.2006 – 31.08.2006 zostało objętych **204 osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności**.

Działania towarzyszące na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Kontynuowana jest współpraca z instytucjami wspierającymi osoby niepełnosprawne:
  - pracownikami socjalnymi MOPS,
  - PFRON,
  - Klub Aktywnie Poszukujących Pracy działający przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Opolu,
  - PIP w zakresie przestrzegania praw pracowniczych,
  - szkołami w zakresie podjęcia nauki,
  - zakładami pracy chronionej,
  - POPON w zakresie dopasowania profilu zawodowego osoby niepełnosprawnej do oferty zatrudnienia,
  - indywidualnymi pracodawcami zainteresowanymi zatrudnieniem osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.
- Świadczenie usługi doradczej w formie TELEporadnictwa;
- Aktualizowanie strony internetowej PUP skierowanej do osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- W ramach podwyższania jakości obsługi osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności doradca zawodowy uczestniczył w szkoleniach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej z EFS w ramach działania 1.4 SPORZL - „Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych”:
  - „Podwyższanie kwalifikacji osób zajmujących się rehabilitacją zawodową niepełnosprawnych”;
  - „Pomocna dłoń – szkolenia dla pracowników PUP i PCPR”;
  - „Podwyższanie kwalifikacji zawodowych poprzez naukę języka migowego”.

3.2. Szkolenia i przekwalifikowania zawodowe

- **W 2003 roku** ze środków PFRON na szkolenia skierowano łącznie **25 osób** niepełnosprawnych. Kierunkami szkoleń, cieszącymi się największym zainteresowaniem, były m.in.:

- podstawy obsługi komputera,
- pracownik administracyjno-biurowy,
- pracownik ochrony osób i mienia – I stopień,
- grafika komputerowa,
- operator wózków widłowych,
- sprzedawca – handlowiec.

Dzięki szkoleniom pracę podjęło 8 osób.

Do tut. urzędu wpłynęła także jedna decyzja o przyznaniu przez ZUS renty szkoleniowej.

- **W 2004 r.** na szkolenia skierowano **32 osoby** niepełnosprawne. Liczba skierowań uwarunkowana była ilością złożonych wniosków od osób niepełnosprawnych. Kierunki szkoleń, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne były następujące:

- kurs obsługi komputera,
- prawo jazdy kat. C,
- prawo jazdy kat. C+E,
- pracownik administracyjno-biurowy,
- kurs tworzenia stron www,
- kurs grafiki komputerowej,
- pracownik ochrony mienia,
- spawanie podstawowe metodą MAG i TIG,
- nowoczesny handlowiec,
- wizaż i stylizacja paznokci.

Dzięki szkoleniom pracę podjęło 13 osób.

Urząd otrzymał ponadto z ZUS pięć decyzji o przyznaniu renty szkoleniowej.

Powiatowy Urząd Pracy w Opolu skierował też jedną niepełnosprawną osobę z powiatu opolskiego do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego.

- **W 2005 r.** skierowano **17 osób** niepełnosprawnych na szkolenia zawodowe. Kierunki szkoleń, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne były następujące:

- kurs obsługi komputera,
- prawo jazdy kat. C, D,
- kurs operatora wózka widłowego,
- kurs archiwisty,
- uprawnienia SEP,
- AUTOCAD,
- kurs ochrony osób i mienia (z licencją),
- szkolenie z zakresu aktywizacji zawodowej pn. Klub pracy.

Dzięki szkoleniom pracę podjęło 9 osób.

- **W 2006 roku** jedna osoba została skierowana na szkolenie do placówki specjalistycznej, zaś **4 osoby** niepełnosprawne dotąd uczestniczyły już w szkoleniach korzystając ze środków FP oraz EFS. Wpłynęła również jedna decyzja o przyznaniu renty szkoleniowej przez ZUS.

Nadmienić należy, iż pomimo proponowanych szkoleń osobom niepełnosprawnym, niewiele z nich było zainteresowanych tą formą pomocy. Osoby kierowane na szkolenia przez tut. urząd uczestniczyły w zajęciach wspólnie z osobami sprawnymi.

3.3. Pośrednictwo pracy

- **W 2003 roku** zgłoszono **182 oferty** dla osób niepełnosprawnych (co stanowi niespełna 8% wobec ogółu 2285 ofert). Ponadto prowadzono rozpoznanie rynku pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne. W tym zakresie przeprowadzono 12 wizyt w zakładach pracy chronionej, m.in. w firmach: ABC SERVICE, Gwarant, Impel Security Polska, Intex, Kamerton-Press, Konsalnet-Inowopol, Odnowa, PPU Energetyk, Spółdzielnia „Perspektywa”, Spółdzielnia „ODRA”, Tenar-Towarzystwo Finansowe i IPAK.

Trudna sytuacja na rynku pracy miała również wpływ na liczbę osób niepełnosprawnych wyłączonych w roku 2003 z tytułu podjęcia pracy i wyniosła 33, w tym 5 za pośrednictwem naszego urzędu.

- **W 2004 roku** Powiatowy Urząd Pracy dysponował 1799 ofertami pracy ogółem, z tego dla osób niepełnosprawnych wpłynęło ich **98**. Oferty te dotyczyły głównie zatrudnienia na stanowiskach robotniczych, produkcyjnych, dozoru, utrzymania czystości oraz prostej obsługi maszyn i urządzeń.

W oparciu o liczbę ofert pracy, które pracodawcy zgłosili w 2004 r. do PUP można zauważyć systematyczny spadek liczby ofert pracy skierowanych do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Sytuacja podaży i popytu na rynku pracy wpłynęła znacząco na liczbę osób niepełnosprawnych wyłączonych z ewidencji w roku 2004 i wyniosła 363 osoby. Zatrudnienie podjęły głównie osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności na stanowiskach:

- pracowników obsługi urządzeń produkcyjnych,
- pracowników gospodarczych i dozoru,
- pracowników ochrony mienia,
- pracowników do obsługi zmywarek przemysłowych,
- pracowników utrzymania czystości.

Niewielka liczba spośród zgłaszanych ofert dotyczyła stanowisk o charakterze pracy umysłowej.

- **W 2005 roku** Powiatowy Urząd Pracy dysponował 2606 ofertami pracy ogółem, w tym dla osób niepełnosprawnych wpłynęło ich **85**. Oferty te dotyczyły głównie stanowisk refundowanych ze środków PFRON i skierowane były do osób z niskimi kwalifikacjami. Do filii PUP w Ozimku pracodawcy zgłosili 4 wolne miejsca pracy dla osoby niepełnosprawnej; 7 ofert pracy trafiło do filii w Niemodlinie.

Sytuacja podaży i popytu na rynku pracy niezmiennie wpływa na liczbę bezrobotnych osób niepełnosprawnych wyłączonych z ewidencji w roku 2005 (355 osób), w tym z tytułu podjęcia pracy 118 osób.

Zatrudnienie dotyczyło głównie stanowisk niewymagających wysokich kwalifikacji, np.:

- sprzątac/sprzątaczk – 23 oferty,
- monter wiązek elektrycznych – 9 ofert,
- operator maszyn – 7 ofert,
- dozorca – 5 ofert,
- pracownik ochrony – 5 ofert,
- monter okien – 5 ofert.

- **W I półroczu 2006 roku** do tut. urzędu z 3564 ofert ogółem, wpłynęły **94** zgłoszenia wolnych miejsc pracy kierowane wyłącznie dla osób niepełnosprawnych. Największe zapotrzebowanie na tę grupę pracowników odnotowano w takich zawodach jak:

- pracownik ochrony – 42 oferty,
- sprzątaczk/sprzątac – 13 ofert,
- monter rolet – 5 ofert,
- monter wiązek – 4 oferty,
- pomoc kuchenna – 3 oferty,
- pracownik pralni – 3 oferty,
- portier – 3 oferty.

Niektóre ze zgłoszonych ofert pracy związane były z otrzymaną przez pracodawcę refundacją środków PFRON lub Urzędu Miasta.

3.4. Instrumenty rynku pracy

- **W 2004 roku** w ramach aktywnych programów rynku pracy skierowano na staż **2 osoby** niepełnosprawne.
- **W 2005 roku** w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia , łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej zaktywizowanych zostało ogółem **14 osób** bezrobotnych z orzeczonym stopniem niepełnosprawności w tym:
  - 12 osób skierowanych zostało do odbycia stażu u pracodawcy,
  - 1 osoba zatrudniona została w ramach prac interwencyjnych,
  - 2 osoby które uzyskały zatrudnienie otrzymuje zwrot kosztów dojazdu do pracy,
  - 1 otrzymała środki z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej.
- **W I półroczu 2006 roku** dzięki aktywizacji niepełnosprawnych osób bezrobotnych:
  - 6 osób skierowano do odbycia stażu,
  - 2 osoby skierowane zostały do przygotowania zawodowego w miejscu pracy,
  - 1 osoba zatrudniona została w ramach prac interwencyjnych,
  - 1 osoba która uzyskała zatrudnienie otrzymuje zwrot kosztów dojazdu do pracy,
  - 1 osoba otrzymała dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.